

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Transilvaniei.
 Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

In afacere personală.

Ai intrat în serviciul statului, ești renegat. Acesta este vecinicul refren, ce se rostește la adresa acelora cari, ar avea îndrăzneala a intra în serviciul statului. Poate să fie respectivul condus de cele mai curate sentimente românești, poate să arete prin fapte, că inima sa bate pentru binele poporului, nimic nu-i ajută. Ești renegat și pace.

Așa au pornit unii clevetitori și în contra secretarului ministerial, dl Ionescu, care e anul de când e în serviciul statului, unde nu a dat semne de ură față de instituțiile românești, ba cu o mulțime de epistole ar putea dovedi că nu neglijează afacerile românești, că își iubește neamul, că folosește orice ocaziune pentru a ajuta bisericii sale, poate dovedi, că în timpul scurt de un an a făcut mult bine Românilor, a alinat multe dureri, dar nimic nu ajută, și așa trebuie să fie pregătit, ca mereu mereu să i se facă prea cunoscuta imputare de renegat.

A stat aproape 14 ani în serviciul bisericii. Și-a făcut totdeauna datorițele cu cea mai mare dragoste pentru biserică, în al cărei serviciu a stat. A căutat să se și ferească în biserică. A avut datorița morală să asigure familiei sale un viitor mai bun, dar nu i-a succedat. Ori în care parte a căutat să se ridice, a fost lovit peste cap de aceia, cari erau chemați poate chiar în interesul bisericii, să-l sprijinească.

A observat, că și alți înaintași ca d-nii Velovan și Hodoș, doi eselenți profesori, amărâți în suflet de cele ce se petreceau în sânul bisericii noastre, s'au dus din calea oamenilor răi, și așa s'a dus și el, după ce bătrânul episcop, la masă, în prezența multora, a rostit *frumoasele* cuvinte: „*Am să-l strivesc și să-l nimicesc pe profesorul Ionescu, pentru că am dovezi că și el scrie în „Renașterea“*“. Dovezi va fi avut Prea Sântitul Episcop, pentru că un *domn* avea datina să fure manuscrite dela tipografie și așa i-a furat și lui o pagină dintr'un manuscris, în cari laudă pe Preasântitul Episcop al Aradului.

Nu este aici locul, și nici n'a sosit timpul, ca să dăm icoana fidelă a celor petrecute în Caransebeș, dar suntem și de convingere, că cele ce s'au petrecut pe acolo e mai bine, în interesul bisericii, întru cât se poate să le retăcem, pentru că prea ne-am da de gol înaintea lumii culte, că în biserică noastră în veacul de astăzi se pot petrece lucruri medievale.

A intrat dl Ionescu în serviciul statului. A intrat cu cel mai curat gând, ca să fie un bun și credincios funcționar al statului, dar să nu neglijeze nici afacerile românești și biserică și unde poate să ajute cu sfatul și cu fapta. Avem multe dovezi, că așa a lucrat până acum și multele șicane, ce a trebuit să le sufere din partea unora și altora nu l'au putut abate dela calea aceasta. O seamă de oameni, dar mai vărtos niște copilandri necoptți, sau

niște oameni crescuți în răutate dela „*Lupta*“ și „*Poporul Român*“ au aflat mare plăcere însă în a-l șicană. Au crezut dlor, că s'au achitat de datorița față de popor, dacă în mod necinstit, nedemn de o foaie serioasă, vor lovi în dl Ionescu.

Abea a ajuns în Budapesta, când s'a ținut la Lugoș. Fiecine a putu ceti într'o bună dimineață știrea interesantă, că dl Ionescu ar fi părăsit capitala și s'ar fi dus în cercul Lugoșului ca să corteșească.

Ni se spunea atunci, că dl Ionescu a cerut rectificare dar în loc de rectificare în foaie i s'a spus, că dlor au știut că nu s'a dus, și că n'avea de gând să să ducă, dar au voit să-l șicaneze.

Din acestea se poate vedea, că are de lucru cu niște indivizi necoptți și răi, și nu a mai reflectat la scrisorile lor. I-a lăsat să latre, cât vor voi și vor putea și și-a făcut datorița după cum i-a dictat inima și conștiința.

Incidentul dela Caransebeș l'a scos la suprafață din nou. Se începu sistematic să fie atacat și susținat, că el ar fi pus la cale cercetarea.

Noi, cei dela Caransebeș, știm prea bine, că dl Ionescu nu e amestecat în această afacere, pentru că noi știm, că deja de un an se târău cu autoritățile competente și că acele autorități și-au făcut numai datorița și viitoriul va arăta, că cazul dela Caransebeș va crea în biserică noastră o nouă viață, afacerile se vor rezolvă în viitor după lege și dreptate și nu după bunul plac și caprițitul unuia și altuia.

CHEAG pentru strângerea brânzei, garantat nestrictăcios să află în formă de esență
 (în sticle) și în pravuri la

„SEVERINEANA“ societate comercială pe acții în CARANSEBEȘ.

În Nrul 17 al „*Poporului Român*“ din nou e atacat într'un mod infam. Se afirmă acolo, că a studiat pe bani de stipendiu.

Da, a fost stipendistul nemuritoru lui Popazu și și-a împlinit datorințele dând toate examenele la universitate cu excelență. A învățat, s'a purtat cinstit, nu ca alt domn, care deja la universitate începuse cu viața de birt, și care n'ar putea să facă imputări, că a studiat cu stipendiu, pentru că și el a fost stipendist. Și dl Ionescu a fost sărac, ear acela bogat. Oare pentru cine e mai mare rușinea, că a fost stipendist?

I se face imputarea, că a fost plaga pedagogilor și *teologilor* și că ar fi autorul nefericilor multor elevi și eleve. Nu a fost profesor de teologie și așa nici ocaziune n'a avut să-i injure și difame în clasă, cum au făcut alții, și nici nu a putut fi plaga teologilor.

Nici pentru elevii și elevele Institutului pedagogic n'a putut fi plagă, pentrucă totdeauna cu inima liniștită o poate afirma, că a fost poate unicul, carele a sărit în ajutorul celor lipsiți. În timpul cât a fost profesor, n'a persecutat pe nimeni, n'a avut parte la nefericirea nimănui, și dacă un elev lipsit s'a adresat dânsului totdeauna a putut afla mângâiere și alinarea suferințelor.

Cu bani adunați de dlui a susținut mai mulți elevi și eleve la institut, cari fără ajutorul lui erau necesități să părăsească institutul, ba a mers așa departe, că, ca cel mai sărac dintre profesori, a chemat la masa sa 7 luni de zile pe un elev orfan din anul al 4-lea de pedagogie, carele i-se plânse, că din cauza sărăciei e silit să părăsească institutul. I-a dat prânz regulat și când a rugat pe alții, cari își trăgeau plata cu 3—4 chitanțe să-i dea dejun sau cină, a aflat urechi surde.

Așa s'a purtat el față de elevii săi și în caz de lipsă ar putea da numele celor ajutorați și sumele, cari sunt destul de însemnate.

I-se mai spune, să nu uite cazul cu Dșoara N., care și astăzi din vina lui rătăcește cu copilașul după sine pe stradele Vârșetului. După cât suntem informați dl Ionescu nu are nici o cunoștință de dșoara N., și credem, că ar fi foarte mulțumitor corespondentului, dacă i-ar da informațiuni esacte, i-ar servi cu date corecte despre dșoara N., i-ar spune întru cât portă el vina la ceva, și noi credem tare, că dl Ionescu își va face datorința ca om de omenie, ca din vina lui nici o ființă să nu fie nefericită.

Da, știm despre un caz întâmplat înainte de 10 ani în Caransebeș; amănuntele mai bine le știe dl Dr. Ge-

orge Dragomir, carele ar fi cea mai bună mărturie, ca acel caz nu se poate referi la dl Ionescu. Ar fi timpul suprem, dacă în cazul acela s'ar face lumină, pentrucă greu s'a exploatat la toate ocaziunile în defavorul dlui Ionescu, dar amar au să sufere unele familii din Caransebeș și cred, că cuvintele rostite în otelul *Lichtnecker* de un tinăr preot în prezența dlor Sequens și Liuba ar arunca o lumină prea tristă asupra unor familii demoralizatoare din Caransebeș. — Do-riți lumină, voiți, și se va face.

Se mai afirmă, că colegii lui n'au putut simpatiza cu el. E o calumnie. Dl Ionescu a trăit în cea mai deplină dragoste cu dnii profesori Dr. Olariu, Serb, Hodoș, Sequens, Petrescu, Dr. Dragomir și Ionașiu, ba vre-o 10 ani a fost intim preten al dlui Dr. Barbu, cu care nu s'a certat niciodată și supărare a produs între ei numai postul de protopop dela Vârșeț. Cu dl Drăgălina o singură dată a venit în conflict, și și atunci pentrucă a secundat bunului prieten Dr. Barbu.

Așa stăm cu simpatia colegilor.

Poate că autorul în această punct îl confundă cu dl Barbu, carele, ca profesor, n'a comunicat cu Dr. Olariu, Serb, Hodoș, Sequens, vre-o 3 ani a fost certat cu dl Drăgălina, în diferite rânduri cu ceilalți și a *înjurat de mamă*

FOIȚA.

„AL TREILEA“

(Continuare.)

— „Vezi, cum nu mă ascuți, puiule,“ zice tânăra cu un aer trist, mi-ai promis prin sărutările tale că nu mai spui nici un cuvânt, și acuma... Vezi?!“

— „Păi dragă Mili, n'am rostit nici un cuvânt: „O“ nu e cuvânt, e o „vocală“. Ei, nu te întristă; uite că te ascult... Și, după ce s'au însurat peste nouă mări și nouă țări... ce au făcut...? știi povestea...?“

— „Știu. După aceia“, zice Emilia punând capul cu drăgălășie pe genunchiul soțului ei, și privindu-l în ochi, „după aceia au venit în țară, și au trăit izolați de lume, nevorbind cu nimeni decât cu o nemțoaică bătrână, care'i îngrijea ca pe copii ei. Și au trăit așa mult-mult, și nu le-a dat Dumnezeu copii, fiindcă... ar fi fost și greu, căci el câștigă bani lucrând într'o casă mare, unde făcea traduceri și ea îi ajută, când aducea acasă de lucru... Și... se iubeau, și se iubeau, lucru mare! aproape-aproape așa cum ne iubim nooi. Așaaa...“

— „Într'o zi a venit în casă un prieten al bărbatului ei și prietenul acela eră mult mai elegant și mai spilcuit și parfumat; și eră totdeauna spiritual, și ea s'a întristat, că drăguțul ei aduce un străin în casă; dar ca să nu-i strice bărbătelului ei bucuria ce resimțea el când venia cu amicului ei acasă, n'a spus nici o vorbă, ci a fost politicoasă cu

el, cum se cuvine să fie cineva cu un prieten al unui bărbat, pe care îl adoră... Și... și...“

Fața până aici zâmbitoare, a lui Alexandru, e acum serioasă, el apucă mâna Emiliei, și întreabă, cu o nuanță de răceală în voce:

— „Și... ce găsești tă că e rău la el... ce nu-ți place?“

— „Puiule dragă“, zice ea privindu-l în ochi cu duioșie „nu vreau nici să te jignesc, nici să te îndurerez; dar nu-i așa? noi suntem două inimi care ne iubim; suntem însă și două inteligențe... deosebite. Tu judeci limpede, cu luciditatea pe care v'a dat'o vouă bărbaților, generațiile de gânditori masculini, pe când eu, judec cu luciditatea relativă, pe care mi-o condiționează, întâiu sexul meu, și apoi faptul că noi femeile n'am avut nici măcar o generație de gânditoare în șirul străbunelor noastre... Voi sunteți în stare de abstracțiuni, de care noi femeile n'am fost în stare...“

— „Mă rog, Mili dragă, știu, știu astea, dar nu văd legătura... nu înțeleg unde vrei să ajungi...“

— „O să vezi dragă... o să vezi Puiule; uite că nu știu cu ce drăgălășii să te alint, pentru ca să nu te lovească prea tare cele ce am să-ți spun...“

— „Nu înțeleg. Mili! vezi? nu înțeleg... Mă predau...“

— „Stai, sufletul meu drag, nu te supără... Ași vroii săăă „jalonez“ întâi cele ce

am să-ți spui; dar să merg mai repede. Suntem două ființe inteligente și putem să ne lămurim lucrurile fără a ne enervă... Dragă... te rog... iată... nu mai insist. Văd că ești nerăbdător; vezi, o spun simplu: vroiam să te rog să... spui amicului tău să nu mai vie pe aci...“

— „Bine, iată o frază limpede!... Nu, îngerașule, nu te supără, că sunt așa de nervos, dar nu știam ce vroiai... Înconjurul pe care'l făceai îmi dădea să bănuiesc că cine știe ce nenorocire, ceva ca o răcire a iubirei tale pentru mine ar plană în aer, și făcea să mi se svârcolească inima în piept. Acuma pot ascultă... Dar nu înțeleg pentru ce să nu'l mai invit la noi...“

— „Fiindcă mi-e frică, dragă; mi-e frică să nu se răcească iubirea mea pentru tine...“

Alexandru îi apucă din nou capul între mâni, o privește în adâncul ochilor și apoi zice:

— „Mili, din astea văd, cât de mult mă iubești... Dar nu înțeleg într'un cât lancu Nichifor ar putea contribui la răcirea dragostei ce ai pentru mine...“

— „Să vezi: nu știu de ce e nevoie de acest „al treilea“ în prietenia noastră, căci noi, Puiule, după ce că ne iubim, fiindcă suntem de sexuri deosebite, dar mai suntem și doi buni, foarte buni, prieteni. Ei, vezi? întâiu am fost puțin geloasă pe prietenia ce o aveai pentru el, însă ca să nu te jignesc, am tăcut...!“

în sala profesorilor pe dl Ionescu, Sequens și Petrescu.

Ca funcționar al statului: dl Ionescu își face datoria după convingerea cea mai bună și putem afirma, că să simte de tot liniștit în conștiință, că lucrează de lege și dreptate. El nu lucrează după capul său, ci e sub controlul șefilor, cari nu se vor abate dela calea legii, ca *din ministeriu să satisfacă pofta sa de răzbunare*. Așa lucruri numai la Caransebeș s'au putut întâmpla în trecut și să sperăm, că în viitor nu se vor mai întâmpla. În interesul adevărului însă îl rugăm pe dl corespondent să amintească numele unui singur preot sau învățător, carele ar fi fost denunțat de el. Cu spionarea și denunțarea lucrurilor românești se ocupă numai acei indivizi căpătuiți pela foile românești, cari sunt de toate, după cum bate vântul, cari umblă în societatea *românilor adevărați*, ca să mai audă câte ceva, ca să aibă ce denunța și cari în caz de lipsă se fac și *corteșii* deputaților Kosuthiști, dovadă cazul dlui director al Luptei, care caz e pe larg descris în cartea „*Peticziók ügye*“.

li-se mai face imputarea, că activitatea cea mai mare o desvoltă pe cale ziaristică, că scrie toate calumniile și minciunile la adresa deputaților și a bărbaților frunțași ai neamului. Dl Ionescu nu să ocupă cu afa-

cerile politice, nu-l impoartă activitatea deputaților naționaliști, cari prea se conduc *de tactică* față de popor. Vă doare, că se scriu lucruri frumoase despre dl Burdea?

El și merită, fiindcă face politică *de fapte și nu de fraze*.

Din politica dlui Burdia se îndulcește poporul, starea materială și i-se îmbunătățește și pentru ostenelele sale pentru binele poporului românesc merită toată lauda și recunoștința și poporul vede și simte, că dl Burdea îl ajută la toate nevoile.

* * *

Între astfel de împrejurări broșurica despre păcatele dlui Ionescu o așteptăm în deplină liniște. A mai scris un domn o broșură despre dl Ionescu, pentru care, dacă îi va ajuta Dzeu, în scurt timp se va căi.

Românii de bine să nu forțeze afacerea dela Caransebeș. Să nu se creadă, că prin înjurături la adresa unora sau altora se vor șterge păcatele strigătoare la cer, constatate acelor, și să nu ne silească să le dăm publicității, tocmai în interesul celor lăudați de „*Lupta*“ și „*Poporul Român*“.

Pe dl Ionescu ne place a crede, că nimica nu-l va abate dela munca cinstită, și că și mai departe condus de gând curat va lucra în interesul neamului și bisericii sale.

Din faptele Dlui Burdea

Ne aducem aminte de congresul de țară, ținut astă vară în capitală, în cauza dării pentru băuturi. La acel congres, la care a participat un număr frumos de români, ni s'a făcut cinstea, că Dl Burdea a fost ales president și Dsa cu mare căldură și multă pricepere de cauză a apărat atunci interesele poporului muncitor, sărind în ajutorul căzanelor mici. Prin legea cea nouă mai vărtos interesele micilor fierbători au să fie mai vărtos atinse, pentrucă acest popor are mai multe căzane mici.

Congresul a primit cu multă bunăvoință părerile desvoltate de Dl Burdea și în acest înțeles s'a făcut și rugarea la ministeriu.

Ministerul președinte a conchemat pe ziua de 9 Aprilie la o consfătuire pe toți fabricanții de spirt, ca să le ceară părerea asupra proiectului de lege, ce e în pregătire. La această conferință a fost chemat și Dl Burdea.

Au fost de față 60 de fabricanți de spirt, toți contrari ai căzanelor mici și toți au căutat să apese pe micii proprietari și să mână apa la moara lor. Era proiectat ca să nu se mai plătească fertura ca până acum în *paușal*, adecă să se lase ca în anumit timp să fiarbă un număr de ferturi, că darea să se arunce după băutura făcută, așa că fiecare strop de rachie să fie supusă dării.

Dl Burdea într'o vorbire frumoasă de 2 oare, cu date statistice arată, că în țară sunt 70.000 de căzane mici și că toți proprietarii acestor cazane ar trebui să se prăpădească, dacă s'ar primi legea, după cum ar dori fabricanții mari. Dl Burdea a vorbit atât de convingător, cu atâta cunoștință de cauză, amintind, că în prima linie datoria avem să ajutăm poporul muncitor pentrucă, Dsa

— „Mili scumpă“, șoptește înduioșat tânărul, aplecându-se să o sărute: „tu ești un înger!“

— „Nu cred; sunt mult-mai-mult femeie de cât bănuiești tu, dragă. Adecă, cu toate, că raționez foarte lucid, după cum afirmi tu, eu sunt femeie, sunt impresionabilă în sensul că e destul să văd ceva frumos ca să-mi placă.“

— „Asta nu este o crimă, dragă Mili, nici măcar o greșeală; este o dovadă, că ai gust, când tot ce e frumos te atrage, sau te impresionează.“

— „Când e vorba de artă, de obiecte sau scrieri, sau opere frumoase... dar și tu ai să fii de acord, că lucru se schimbă de îndată ce e vorba de o persoană, de un bărbat.“

— „Urmează dragă, fără a te opri, văd unde vrei să ajungi, dar vreau să văd cum o să spui.“

— „Mi-e frică să urmez, fiindcă azi nu știu ce ai, ești cam nervos, dar... spun, spun, uite că spun tot-tot ce am în gând. Tu, îți explici de ce cad atât de ușor femeile din societate în brațele amicilor casei, adecă în brațele acelu „al treilea“ ce se vâra într'o căznicie?“

— „Da, Mili dragă...: senzualitatea, lipsa de ocupație serioasă;... dar astea se văd numai în societatea aleasă... Inșă tu, care crezi că e pricina?“

— „Nu știu exact, dar să-ți spun ceea-

ce cred eu: știi, că eu propusesem să avem odăi despărțite. Propusesem astea fiindcă sunt anumite lucruri intime; de exemplu: detalii de toaletă,... pe cari n'ași fi dorit să le vezi tu, ca să nu-ți pierzi o parte din iluziile, ce le aveai despre mine, despre „îngerul tău“.

— „Ce legătură are asta cu „al treilea“ într'o căznicie? Nu văd. Adică dacă un bărbat este mai în contact cu nevasta lui, decurge de aci un avantajiu pentru acest „al treilea“?“

— „Un enorm avantajiu!... Nu-i așa? vorbim de alte căsnicii: bărbatul este totdeauna într'o stare de inferioritate față de avantajii, pe care le are „amicul“. Pe bărbat îl vede soția, când se spală, când se piaptână, când își leagă mustățile, când se rade, când se schimbă; când se culcă, îl aude respirând mai greu, sau mai puțin poetic, după cum doarme pe spate sau pe coastă; îl vede bolnav, sau cu migrene; sau, când sosește de la lucru, îl vede plictisit, amărât; ba uneori lui îi scapă câte un gest sau un cuvânt mai nervos, și obiceiul de a fie mereu cu soția lui îl face, prin familiaritatea contactului de fiecă moment, să piarză o mulțime de nuanțe de delicateță. El nu mai este așa prevenitor, cum eră la început... Dragă, Puiule, să nu iei ceva, din cele ce spun, ca o aluzie, căci n'am scos astea în relief de cât ca să ilustrez cele ce vreau să expun.“

Alexandru o mângăie pe obraz, îi ri-

dică mâna și o sărută, făcându-i din cap semn să urmeze.

— „Pe când“, zice Emilia, încurajată de gestul lui, — „un amic al casei“ se prezintă cu toțul altfel:

„Pe el nu-l vede femeia în nici una din aceste atitudini: el este totdeauna corect în ținută: el apare elegant, ras, în fiecare zi, parfumat, cu floarea la butonieră; totdeauna prevenitor; nici odată nu se arată plictisit, nu e monoton, nu e supărăcios; și ori când e gata de un sacrificiu. El e în curent, atât cât face curte, cu tot ce se produce în domeniul artei sau în literatură; în scurt, el se înfățișează astfel ochilor și minții femeiești, în cât, involuntar ea îl găsește asemănător cu unul din acele tipuri de perfecție din romane... Și, fără să vrea, oricât ar ține la bărbatul ei, compară pe soțul ei, văzut în diferite atitudini, nepoetice, cu „amicul“, care nu i-a apărut de cât: veșnic elegant, ca o întrupare a tuturor perfecțiilor... Și în cazuri d'astea, să te mai miri, că soțiile cad în brațele „amicului“?“

— „Văd că ai dreptate, într'un fel. Dar când e vorba de o femeie inteligentă, se schimbă lucrurile. Detaliile astea, cari pot impresiona plăcut sau neplăcut, pe o femeie fără judecată, nu mai au nici o valoare față de o femeie cultă, și mai ales față de o femeie, care ar fi de inteligența și luciditatea uncea ce ți-ar semăna.“

(Va urma).

încă n'a văzut cărându-se în automobil, ca marii fabricanți, și sub puterea argumentelor aduse s'a mai schimbat ceva din proiect și suntem siguri, că Dl Burdea nu se va liniști până ce nu va vedea, că interesele proprietarilor de cazane mici sunt luate în considerare.

Poporul românesc, acei alegători cari și-au ales deputați naționaliști, sunt amenințați în existența lor, și n'am avut fericirea să auzim, că și Dnii Vlad și consorții să se fi interesat de această afacere importantă, ear foile lor se ocupă cu calomnierea acelor cari voesc binele poporului. Deputații sunt ocupați cu încasarea taxelor dela popor pentru organizarea partidului.

Să le fie de bine!

Unde e episcopul?

Sesiunea sinodală din acest an numai a deschis-o episcopul. Mai departe sfătuirile le-a condus bunul nostru arhimandrit. Ținem s'o spunem, că nu de asta însă e vorba. Noi așteptăm multe lucruri frumoase dela activitatea harnicului nostru arhimandrit și viitorul nu ne va înșelă.

Numai trecutul ne preocupă deocamdată. Administrarea bisericii i-a fost predată formal arhimandritului, prin care fapt s'a început epocă nouă în viața diecezei noastre, i-a fost predată, când sosise ordinațiunea ministerială, a cărei execuție în parte s'a lăsat în seama noului chiriarh al diecezei.

Având în vedere starea faptică, activitatea bunului luminatului nostru episcop se ține de domeniul trecutului și ca atare se poate vorbi asupra ei. Ce e drept: din punct de vedere al constituției bisericești, precum și a patriei noastre nu cunoaștem baza legală a noiei stări. Și răspuns bazat pe lege nu ni-se poate da: cât timp e încă în fruntea diecezei totul se poate face numai din încredințarea episcopului și din faptul împlinit putem deduce numai aceea, că episcopul are deosebită încredere în hărnicia venerabilului său arhimandrit, care părere bucuros o subscriem și noi.

Nu știm însă și n'avem nici o știre, cum va scoate din impas dieceza.

S'a mai întâmplat și altceva. Secretarul episcopesc și referent bisericesc *Badescu* s'a împăcat la insistența pusă de el la cale a mai multor membrii sinodali cu dl Dr. I. Olariu, director de teologie. Ministerul cere adecă casarea dlui Bădescu pentru trecutul său. Tocmai de aceea împăcarea făcută în ajunul activității pe față a arhimandritului la orice caz are lipsă de deslușiri, cari de altminteri azi la noi

sunt gândiri comune. Crezut-a dl Bădescu, că dl Olariu îi poate ajuta acum?

Doar e ridicol a crede, că căindu-se pentru anumite acte de ură, că împăcându-se va putea șterge cineva întregul său trecut. Pretinie improvizată nu poate fi atunci, când cu toată scriptura ai putut fi dușman de moarte mai mult de un deceniu.

Și-apoi de ce nu s'a împăcat dl *Badescu* acum doi ani, de ce tocmai acum după atâți amar de ani vrea să se conformeze slovelor scripturii?

Acum bunul nostru episcop nu mai ține la el, s'a convins, că *secretarul* său l-a informat tendențios, din postul, ce l-a avut a cercat să vâneze aderenț ipentru candidatura sa la episcopie și interesele sale le-a pus naintea intereselor diecezei. A comis și susținut imoralitatea, deși datorință ar fi avut s'o comunice episcopului.

Ordinațiunea ministerială i-a deschis însă ochii bunului nostru episcop, care s'a convins, că a fost vecinic rău informat de secretarul său și ura sa personală a căutat s'o picure și 'n sufletul episcopului.

Acum disgrățiat caută împăcarea. Cred, că e prea străvezie o astfel de purtare.

Punem cazul, că dl Bădescu s'ar împăca cu dl Ionescu. Numai *naivii* ar putea crede în sinceritatea acestei împăcări călagărești.

E foarte frumos, că venerabilul nostru arhimandrit a pus la cale împăcarea credincioșilor. El, care cunoaște din fir în păr împrejurările, a avut chiar dreptul să ceară dela mai micii săi, dela credincioșii diecezei să se împăce.

Pentru noi însă o așa împăcare nu ne pare de loc sinceră. A te împăca în ajunul executării ordinațiunii ministeriale înseamnă a căuta să zăbovești executarea ei. Dar noi credem, că nici dnii Olariu și Ionescu nu vor putea șterge filele negre din trecutul acelu, ce acum se îmbulzește după pretinialor. Căci numai ștergând acele file se poate abate executarea ordinațiunii ministeriale.

..... Dar din toate acestea s'a putut convinge bunul nostru episcop, că *ceilalți* au avut drept, că de fapt cei grupați în jurul fostei „*Renașterea*“ au voit salvarea cinstei episcopului lor, pe care nu au lăsat și nu vor lăsa să o întunece nimeni, că *ei* au voit binele diecezei față de clica Barbu—Bădescu, care a voit să-și facă mendrele, să-și asigure mitra episcopescă cu orice

mijloc și modru trecând chiar și peste hărnicia arhimandritului nostru. . .

Acum toate acestea le poate vedea cu ochii bunul nostru episcop, pe contul căruia prea mult și-au făcut pofta cei din clica amintită demoralizându-ne dieceza.

Citească episcopul nostru fasiunile date de fostul director de pedagogie, fasiuni date comisarului *Siegescu*, prin cari fasiuni caută să-l compromită, cetească-le și protesteze.

Noi din parte-ne protestăm și ne vom face datoria, ca să nu poată păta clicașii frumosul trecut al episcopului nostru, căci cu asta suntem datori acelor, cari vor scrie istoria acestor zile din trecutul diecezei noastre.

Adunarea generală la oraș.

Interpelații fără rost. — Strada Constantin Burdea.

În căldura cea mare cu grabă totuși se apropiau în 15 Maiu n. a. c. d. a. de casa orașului reprezentanții.

Încă nu erau 3 oare și ei erau în *Bereitschaft*: atât de multă râvnă au dovedit în această zi: părinții orașului.

Par'că plutea ceva în aer, dar nimeni nu știa nimic încă despre surpriza zilei, care ajunsese una din însemnatele zi pentru orașul nostru.

Din multele interpelații s'a văzut, cu cât de mare încredere se adresează primarului fiecă reprezentant, iar toate deslușirile primarului au fost luate fără rezervă la cunoștință.

Adunarea s'a început la 3 oare, când cu punctualitatea-i bine cunoscută primarul Octavian *B o r d a n* deschide ședința.

Fiecare ochiu e ațintit asupra lui, fiecă gură îl ascultă, fiindcă e ceva, despre ce nu apriază ordinea de zi: ceva înfrumșețat jur împrejur cu tricolorul orașului e pe frontul salei festive?

Primarul vorbește și fiindcă vorbește foarte frumos, fiecine cu drag îl ascultă.

Zise cam următoarele:

Onorată adunare generală,

Nainte de a trece la ordinea zilei sunt în plăcuta poziție, ca cu sinceră bucurie să vă aduc la cunoștință, că am satisfăcut decisului, luat de onor. reprezentanță cu unanimă însuflețire în ședința ținută în Noemvrie 1906.

(Surâzător apare tabloul reprezentând pe Ilustr. Sa dl Constantin Burdia, fost primar al orașului).

Iată, predau aici portretul pictat în oleu al concetățeanului nostru Constantin *B n r d i a*, consilier aulic, neobositului nostru deputat dietal, fost primar al orașului, al cărui portret

deosebit de artistică ezechutare e opera vestitului portretist genial din München: Ferdinand Behrens.

Propoveduiască și mărturie vie fie acest tablou despre modesta recunoștință a publicului orășenesc față de neobositul și entuziastul bărbat, care de atâta vreme și cu atâta abnegație lucrează în favorul, spre binele orașului nostru și a cărei activitate depusă în interesul nostru și după sute de ani va dovedi, că având harul divin, aptitudine și bunăvoință poate deputatul dietal îndeplini și cele mai grele lucruri atunci, când el, ca depozitarul încrederii poporului, conștiu e de datorința sa.

. . . Dar mai elocvente sunt decât vorbele faptele: fără grai voi ce e drept, dar vor arăta aceste fapte, că prin el s'a pus bază puterii de viață a orașului nostru, viitorul, dezvoltarea orașului faptele lui o asigură: dreptăcea cred firm, că onor. reprezentanță e de acord cu mine, ca atunci când desvălim portretul fostului primar, ne împlinim o datorie elementară față de acest bărbat cu merite neperitoare arătându-ne fărăma noastră de recunoștință — fiindcă mai mult nu putem — să numim una din străzile orașului nostru „Strada Constantin Burdea“ și adecă aceea stradă, care duce spre cele trei mari și monumentale instituțiuni legate de numele lui: gimnaziul, internatul și gara liniei Caransebeș—Hațeg, care stradă par'că e predestinată să arate felul de dezvoltare al viitorului oraș, ca astfel și următorii noștri să vază, că publicul orașului nostru e recunoscător și știe prețui faptele mari a adevăratului cetățean și mai pe sus de toate mândru este, că amintitele instituțiuni de așa mare importanță nu s'au săvârșit prin un străin, ci prin un fiu iubit al său. (Mari ovațiuni la adresa Ilustr. Sale dlui Burdia).

După vorbirea primarului Ilustr. Sa dl Burdia emoționat mulțamește pentru multa cinste și iubire, ce i-se arată, promite că și în viitor totdeauna va fi între cei dintâi și cei mai neobosiți, cari lucră în interesul orașului.

* * *

Veni apoi era interpelațiilor. Unele au fost superflue. Dacă Rosenfeld ar fi cetit statutele oficiului reguliilor n'ar fi interelat, dacă dl Călțun ar fi știut și s'ar fi interesat, că s'a scris concurs pentru un inginer și că în concurs s'a pus apriat, că pentru regularea drumurilor, de asemenea n'ar fi interelat; dacă dl Ionescu ar fi știut, că o anumită parte din podul ce duce la Teuș e făcut din podul, ce

fusese către Caransebeșul nou, nu interelă, ca să se facă loc mai larg pentru care și să se scurteze domni.

În urma interpelării dlui Velcu, știm, că în acest an vom avea stropitoare mai bune pentru străzi, iar fiindcă dl avocat Ionescu a interelat, locuitorii de lângă podul spre Caransebeșul nou nu vor mai fi espuși, ca să înhaleze odor de gunoi, fiindcă carele nu se vor mai putea opri acolo.

În chestia ocupațiilor făcute de Beus a interelat prim foresterierul Borțun; i s'a răspuns, că s'au luat măsurile necesare.

Niște interpelări fără importanță a mai făcut Neuerer.

S'a cetit apoi raportul primarului pe anul 1907, care s'a primit cu unanimitate.

S'a luat la cunoștință ordinațiunea ministerială referitoare la aruncul după apele minerale, apele fabricate și bragă.

S'a decis, ca plăcintarii să plătească o sumă mai mică pentru șatrele lor de pe piața de vite.

La pardosirea drumului Temișioara-Orșova, orașul nostru încă contribuie cu 10.000 coroane la recercarea ministerului.

— Se aduce la cunoștința reprezentanței, că mulți funcționari ai orașului sunt și prin direcțiunile unor bănci din loc, prin ceeace însă nu se negliă oficiul; se primește și încuviințează.

— Din partea vicecomitetului încredințat primarul ține alegerea de veterinar, la care s'au prezentat mai mulți. Între ei e și un Român, dar neisprăvit, fără diplomă. Dintre toți e ales Victor Steiner. Dar fiindcă alesul nu știe românește, dl dr. Ionescu insinuă apelație.

— Atât gimnaziul, cât și internase va face afară pe lunca comună. Drept aceea Comunitatea de avere a cerut de la oraș teritoriu pentru ridicândul internat; s'a decis, că se va da cu 300 cor. jugărul adecă 22 jugăre. În merit se va pertractă chestiunea în adunarea generală ce se va convoca pe 15 lunie a. c.

Societatea pe acții pentru industria lemnului din Caransebeș a fost scutită de arunc comunal.

— S'a primit și s'a exprimat aderență pe lângă rescriptul orașului Szekszárd, ca poliția să se statifice.

— S'a primit preliminarul de spese pentru spitalul orășenesc.

Din fondul săracilor s'a votat 20 cor. lui Aloisie Südenhorst.

S'au dat apoi concediile cerute: primarul 6 săptămâni, primsenatorul Bastius 6 săptămâni.

GLOSE.

Sunt niște călduri tropicale. Soarele cearcă să te topească pe stradă. Și cu toate acestea el se plimbă mereu, mereu. . .

* * *

Sinodul nostru a ținut numai două zile. Poate de marea căldură s'au împrăștiat așa de iute deputații.

Se zice, că le ard rău tălpile unora dela dieceză.

* * *

Poate de căldura cea mare nu putem vedea nici-când plimbându-se la olaltă pe noii prieteni: domni Olariu și Badescu?

* * *

Doar nu de mult plecaseră la braț cătră sinod.

Unul zise malițios: împăciuitoarii îi duc de braț, ca nu cumva și acum să fugă unul de altul.

* * *

Un oarecare amintește în nefericitul ziar „Poporul Român“, că profesorii Bălan și Barbu învățau pe elevii maniere.

Oare prin locale publice se țin prelegeri din codul manierelor elegante?

* * *

Același compară pe dl Badescu cu sf. Nicolae, care ajută văduvele, orfanii etc.

Nu știm întru cât i-a plăcut și-i place noului sfânt de văduve, dar se poate, că la chelneri era foarte galant.

Honi soit, qui mal y pense.

NOUTĂȚI.

Știri personale. Baronul Alex. Barkóczy, șeful secției V din ministerul de culte a sosit Marți după amiază în orașul nostru, însoțit de inginerul Kauser Jozsef și un funcționar din ministeriu în afacerea cumpărării unui intravilan pentru gimnaziul ce se va edifica. Distinsul oaspe a fost găzduit de Il. Sa dl. Const. Burdia, dep. dietal. Seara elevii gimnaziului i-au făcut serenadă. Ilustr. Sale dlui Barkóczy i-a plăcut mult locul de pe lunca comună.

Himen. Dl George Urderian învățător în Bogoltin, s'a logodit cu amabila dsoară Catalina Baderca, fiica dlui învățător Joan Baderca din Lăpușnicel. Felicitările noastre.

Cum petrece prințul moștenitor al Serbiei. Ziarele din Belgrad povestesc, cum un soldat, care făcea gardă la curtea sârbească a fost așa de crunt bătut de cătră principele moștenitor George, încât peste câteva oare muri între cele mai grozave suferințe. Ba se mai povestește și de o altă ispravă a prințului, și adecă acum câteva zile, petrecând Măria Sa pe o insulă de pe Dunăre, a voit să

se amuzeze, smulgând cu un foc de revolver țigărele din gura unui soldat. Glonțul a dat însă greș, și a nimerit pe soldat în bărbie, răbindu-l în mod grav.

Societatea „Mâna neagră“ din New-York. O bandă de tâlhari comite cele mai îngrozitoare crime, fără ca poliția să fie descoperit într'un singur caz pe făptuitori. Membrii acestei bande de tâlhari, răpesc copii oamenilor avuți, pentru ca să îi redea părinților pentru însemnate sume de bani. Pentru a prinde și descoperi această bandă periculoasă, s'a înființat o societate acolo cu numele „Mâna albă“, dar până acuma fără succes. Se crede că poliția are legătură cu societatea „Mâna neagră“, căci numai așa să poată explica faptul, că nu e în stare să descopere un singur caz măcar.

Mort dintr'o palmă. În comuna Merisor niște juni s'au luat la rămășag, care din ei e în stare să tragă o palmă mai sdravănă. Arsenie Cigmău, — un flăcău voinic — a zis, că aceluia, căruia îi va trage el o palmă, acela nu mai are zile. Un alt fecior cu numele George Muntean s'a dus înaintea lui și i-a zis să încerce. Cigmău li arse apoi o palmă așa de sdravănă, încât i-a frânt junghietura lui Muntean, care a și rămas îndată mort. Cigmău s'a dus îndată la tribunal, ca să înștiințeze cazul.

Țărancă și archiducele. O scenă interesantă s'a petrecut în V. Topalța, unde archiducele Josif are o moșie mare. În ziua a doua de Paști, archiducele se plimbă în parcul de pe moșia cufundat într'o discuție cu administratorul său. În vremea sta trecu acolo un grup de fete țărance slovace, gătite ca de sărbătoare, cari zărind pe archiduce începură a șopti între ele. Una dintre ele mai îndrăzneală să hotărâ să facă o glumă cu archiducele, glumă care fetele slovace obișnuiesc să o facă cu flăcăii din sat, adică a lovi peste umere de pe la spate. Ea se apropie încet de archiduce, și-l lovi cu palma peste umeri, așa mai încet, nu tocmai cum ar fi lovit pe un flăcău bună oară. Archiducele când simți lovitura se întoarsă repede surprins, îndată însă observă gluma fetei și atunci zise zimbând cătră agresora sa: „Dă-i înainte!“ Apoi scoase o bancnotă de 100 cor. pe care o dete fetei să-și cumpere o salbă.

Un diamant de 9 milioane. Din Paris se scrie, că diamantul albastru Hopeli a fost vândut zilele trecute pentru suma de 9 milioane cor. Prețioasa piatră are o greutate de 44 carate și e de culoare albastră.

Rectificare. În raportul despre concertul Reuniunii de cântări apărut în No. 19 s'a străcurat din eroare o smintă, întru cânt solul de sopron nu de dna Jonaș ci de amabila dșoară Stoiacovici a fost predat.

Cutremur de pământ. Din Gratz se telegrafiază, că zilele trecute s'a observat un vehement cutremur de pământ. În Suneta Lambrecht s'au surpat mai multe case și s'au prăbușit mai multe stânci.

Opt mii kilometri cu balonul Din Praga să scrie. Balonul german militar „Köln“ plecând Colonia de lângu Rin, după un drum aerian de 19 ore, a descins în comuna cehă

Ledlitz. Cei doi oficeri germani aflători în balon, s'au dus la Praga. Balonul a purcur un drum de 8000 kilometri în timp de 19 oare.

Turn surpat. Turnul bisericii greco-catolice ce se zidește în Baia-Mare, înalt fiind de 30 m. s'a prăbușit. Cu această ocaziune au fost răniți 8 muncitori, dintre cari unul mortal. Norocul a fost, că prăbușirea s'a întâmplat în decursul repausului, căci dacă se întâmpla în decursul lucrării, atunci mai mulți muncitori și-ar fi pierdut viața.

Cale ferată peste Ecsed, e pe cale de a se realiza. Ca proprietarii acestui ținut până acum necultivat, să-și poată valoriza mai bine produsele, să proiecteze ridicarea mai multor fabrici.

Și-a înveninat fata din umanizm. După cum scriu foile din New-York, în Cleveland s'a întâmplat un caz tragic. Nu de mult mai multe ziare americane discutau chestia, că oare n'ar fi mai bine a otrăvi pe acei bolnavi, pentru a căror însănătoșare nu mai e speranță. Un muzicant cu numele Kuncetind aceste prostii ale ziarelor, s'a și apucat să execute sfatul cetit prin foi, adică dânsul avea o fată idiotă, și a otrăvit-o cu cloriform. Dar îndată după comiterea faptului îi părû rău de ce făcuse și să otrăvi și el.

Cum să înșală omul. Un biet muncitor cu numele Iosif Novac, a voit să plece din Cleveland (America). S'a dus la stațiunea Nickel Plate, să aștepte plecarea trenului. Primblându-se pe peron s'a legat de el un domn foarte prietinos, cu gnra dulce la vorbe, și în scurtă vreme s'au făcut prietini. Când vorbeau ei mai bine, iacă vine un străin și le arată o pungă găsită, zicând cătră Novac: „Va fi desigur a D-tale: dupăcum se vede din scrisorile ce conține, cari sunt în limbă străină“. Și frunzărind prin pungă (portmoneu) a lăsat să se zărească o bancnotă de 1000 dolari. Novac lacom după bani a și zis: „Da este a mea“ și atunci a luat în primire punga cu bani. Atunci prietenul său de mai înainte a zis: „Vezi omul acela de omenie și-a dat banii perduți, s'ar cuveni să-i dai ceva cinste.“

Novac ne având alți bani mărunți, decât o hârtie de 50 dolari, a dat-o deci pe aceasta omului cinstit. Omul și cu prietenul lui Novac s'au dus. Când Novac cu lăcomie deschise din nou punga aflată și căpetată, s'a convins că hârtia de 1000 dolari era falsă. A văzut că a fost înșelat. A mers la poliție, dar a fost prea târziu, căci n'a putut să mai afle nici banii lui cei buni, și nici prietenii dracului.

Oaspeți Japonezi în Budapesta. 57 abonați ai ziarului japonez „Asahi Schimbun“ au pornit într'o călătorie în jurul lumii sub conducerea redactorului numitului ziar. În curând vor sosi acești oaspeți rari și în Budapesta. În călătoria aceasta vreau să se abată și pe la Papa, dacă vor fi primiți.

Balon treznit. În Ältzen din Germania un balon a fost trăsrit în decursul unui furtuni mari.

Deputați deportați la Siberia. Mai mulți deputați socialiști ai dumei rusești din grația milostivului tată al tuturor Rușilor, prea bunul Țar, au fost deportați la Siberia, în ținutul Irkutsk, unde li s'a designat loc de

150 verste depărtare de olaltă. Deputații locuesc în colibe mici, departe de sate de drumuri și de căi ferate, și sunt păziți de câte doi păzitori înarmați.

Apoi să mai miră lumea că bunul țar află bombe pe sub perină.

Pereche nepotrivită. Nu de mult s'a cununat în Paris un om slab și micuț cu o femeie care era o adevărată uriașă. Pe stradă când mergeau ridea toată lumea de ei, atât de nepotriviți erau, căci femeia era de două ori mai țăpână decât bărbatul. Zilele acestea s'au certat, și bărbatul s'a decis să despartă de soția sa. Auzind femeia hotărârile bărbatului s'a supărat foc și i-a adus bărbatului la cunoștiință consimțirea și a ei la divorț prin aceea, că a luat pe bărbățul de mână și l-a asvârlit afară din casă pe fereastră, așa de gingaș, încât bietul om și-a frânt un picior. Scurt proces al naibi!

Din Viena până la Oradia-Mare călare. Calea aceasta lungă o va face regimentul 4 de husari staționat în Viena. Călătoria fiind de colorit strategic, nu poate dura mai mult de 21 zile.

Milionar jefuit în stradă. Îndrăzneala hoșilor americani nu are asemănare. Această o dovedește și hoșia (americană) ce s'a întâmplat zilele trecute în orașul Lincoln ziua la 3 oare d. a. Milionarul Frorer a dus în trăsură cu sine 5000 dolari destinați ca plată pentru muncitorii sei de la mine. Când a fost în strada principală un om i-a făcut semn să stee. Când a ajuns la el, a scos un revolver și i-a zis: Adă toți banii ce-i ai la tine, și de zici un singur cuvânt ești mort.

El a dat banii de frica morții. Iar hoșul s'a urcat în trăsură sa, care până operase el ajunse acolo, și în fuga morții au scăpat în pădurea de lângă oraș. Poliția care a merse în urma lor, a prins pe doi din hoși, la cari însă n'a aflat bani. De acela la care erau bnii, nici urmă.

Polițiști hoși. Lucrul s'a întâmplat în Filadelfia din America. Săvârșindu-se mai multe furturi îndrăznețe, poliția a început să facă cercetări și a prins patru polițiști, cari erau capii unei bande de spărgători, bine organizate. Polițiștii prinși la început au tăgăduit, în urmă au recunoscut totul.

Răsbunarea unui bărbat înșelat. Ion Brindaș din Buncești, (com. Bihariei) nu ducea o viață tocmai plăcută cu soția sa, căci o bănuia că-l înșală cu un june Pavel Boso, din satul vecin. În timpul din urmă bărbatul și-a cam făcut ochii în patru și s'a pus la pândă, și într'una din serile trecute a prins pe nevastă-sa în locuința junelui amintit mai sus. Bărbatul înșelat i-a desbrăcat pe amândoi în pielea goală, și i-a legat de stâlpii porții ca să ridă tot satul de ei.

Ofițerii români la Plevna. Istoricul petec de pământ din jurul Plevnei, pe ale cărei câmpii și colnici și-au câștigat două popoare libertatea, — a văzut zilele trecute din nou pe aceia, cari au trecut odată în nebun vârtej de însuflețire, în sbor vitejesc spre zidurile Griviței — a văzut pe ofițerii români, cari sub conducerea generalului Boerescu, au mers să să cerceteze locurile sfinte

unde armata română și-a primit botezul de sânge, din care a răsărit independența României. Cu această ocaziune s'a petrecut o scenă induișătoare. Otelierii bulgari din Plevna, cari au găzduit pe ofițerii români, la despărțire au sărutat mâna celor mai bătrâni strigând: Voi sunteți adevărații liberatori ai Bulgarilor, nu Rusia.

Norocul consecvent. De giaba numim noi în general norocul capricios și necalculabil. În multe cazuri lucrul este tocmai invers. Adeseori norocul se așază cu credință nepricepută în câte un loc și rămâne acolo neschimbat. Un exemplu bun este în privința aceeași casa de bancă Gaedihke din Budapesta, care ca colectură a loteriei reg. ung. priv. de clasă, e cunoscută proverbial în țară întregă chiar în urma norocului său. Se urcă la multe milioane sumele, pe casa de bancă le-a dat fericților sei clienți, ca câștiguri, spre norocul neașteptat al multor familii.

Acest noroc fără păreche al cassei de bancă Gaedihke (IV. Kossuth Lajos utca 11) apoi rezolvarea repede și punctuală a afacerilor, de cari să împărțăște cumpărătorul, esplică ușor uriașa circulație a cassei Gaedicke și iubirea de care e părtaşă.

Pentru mistuire și producere de sânge apa minerală dela băile din Buziaș este una dintre cele mai bune. Aici aparțin următoarele morhuri: paliditatea care să ivește la cei adulți, desvoltarea defectuoasă nutri-mânt slab, forțarea fizică și spirituală, (typhusul și alte morhuri epidemice), sângerare și anemia provenită din patul nașterii. — Apa minerală de cură „Phönix“ din Buziaș este plăcută, gust puțin cam acru, și amestecată cu vin este cea mai esceleptă apă de masă. Apa minerală „Phönix de Buziaș, să capătă în toate farmaciile, drogeriile și în prăvăliile de coloniale mai bune.

Nr. 1154/1908.

Vânzare de fag.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă din complexul pădurilor Comunității de avere se va vinde tot lemnetul de fag de pe un teritoriu de 2948 jughere catastrale, în hotarul comunei Obreja.

Cei ce doresc să cumpere acesta pădure sunt provocați să-și subștearnă ofertele lor în scris dinpreună cu 30.000 (treizeci mii) coroane vadiu cel mult până la **22 Mai 1908 la 10 oare a. m. Oficiului de economie al Comunității de avere în Caransebeș,** unde se pot vedea și condițiunile de vânzare.

PARTEA LITERARĂ.

PATIMA.

— Sfârșit. —

Și au început să joace cărțile înainte. Bani nu mai aveau, atunci — care dintre ei doi și-o fi dat părerea? — au început să joace pe lucrurile din casă. Când am priceput eu ce se petrecea în casa din față, când am înțeles de ce nu călcase piciorul tatei, odată măcar, peste pragul porțiței înflorite, și de dânsul se feriă ca de o molimă să se întâlnească cu cei doi vecini, faptul eră vechi de peste șese ani. Atunci am căutat să văd lucrul mai de aproape... Cărțile se jucau

numai la cuconul Gavrilaş într'aceleș loc, lângă fereastra a doua din partea stângă. Eu unul nu i-am văzut începând jocul, — îl începuseră cu șapte ani înainte; acum îl urmau. Poate aveau un răgaz de un ceas-două pe zi, și tot atâta pe noapte. Dimineața, când mă sculam să-mi revăd lecțiile, la fereastra cea totdeauna, licăreau cele două mucuri ale luminărilor trecute.

Și de-asupra foițelor de hârtie, capetele buhoase, aproape fără ochi, de adânciți ce erau în orbite, tremurau în neastâmpărul dorului de câștig. La început, jucase pe bivolite, pe caii, pe trăsura ce mai rămăseseră cuconului Gavrilaş. Când câștigă „Mână-Spartă“, nevasta lui purtă caleașca ferfenițită, de scăpărau ulițele bolovănite ale târgului, iar la hopuri roțile săreau de-un cot. Doar nu eră a ei! Vai de bietul vizitiu, care trecea dela un stăpân la cellalt, odată cu trăsura și caii. În urmă de tot, cuconul Gavrilaş vându trăsura, nemai având ce mânca. Și atunci veni rândul lucrurilor. Socotelile de zi se făceau seara, cele de noapte dimineața; atunci se perindau, dela unul la altul, și lucrurile câștigate. Seara, mai cu samă, se stângea toată mahalaua să vadă ce a pierdut unul, ce a câștigat altul. Am văzut, dragul meu, mese, scaune, oglinzi, tricheluri, divanuri, tablouri, două gospodării întregi ticsindu-se când într'un loc, când într'altul.

De multe ori, unul dintre dânșii pierdea toată mobila unei odăi, și atunci, pe ferestrele deschise, se vedeau păreții goi, cu pi-roanele negre înfipte într'ânșii, plini de pânjeniușul țesut ani întregi de la un capăt la altul al odăii. Da' ploua, da' ninge, mutarea se făcea, căci, doamne ferește, nu încuviință unul o zăbavă, cât de mică, în plata datoriei. De multe ori, dimineața, în zile de sărbătoare când nu mă duceam la școală, tresăriam de vuietul unui divan, odată chiar de al pianului nevestei cuconului Gavrilaş, trântit în mijlocul uliței de către acei ce nu-l puteau căra. Oglinzile ajunseseră niște cioburi, scaunele erau rupte și aveau călțul ieșit, telurile scoase, parcă pustiise și mistuise focul. Dela o vreme însă, lucrurile începuseră să treacă numai din casa cuconului Gavrilaş, dincolo. Norocul îl părăsise cu toful: într'o săptămână rămăseseră numai cu paturile. Pe ce o să mai joace, mă gândiam eu? Când, într'o seară, slugile purtară din ograda nenorocosului cel din urmă lucru: un tablou mare, acoperit. Ținuse mult, tare mult, conul Gavrilaş la dânsul, și mai cu samă nevasta lui: când l-au scos pe poartă, amândoi îl urmară cu privirile dela fereastră. A doua zi, îl câștigă din nou. Tabloul, tot acoperit, făcu primblarea înapoi. Sehibul acesta, o zi al unuia, o zi al celuilalt s'a perindat vre-o săptămână. Într'o dimineață, pe o ploaie repede și un vânt năprasnic slugile scoaseră tabloul pentru cea din urmă sară din odaia adevăratului stăpân. Când voiră să iasă în ulță, vântul se nepusti în prostirea ce-l acoperea, slugile șovăiră clătânându-se și prostirea zbură de pe fața lui ca o bucățică de hârtie. De la fereastra unde eram, într'o ochire repede văzui înfățișarea mândră a unei femei, cu fața albă, cu ochii întunecați, cu o mână pe răzimătoarea jălului în care sta, cu ceialaltă la piept, pe niște dantele, poate. Sămăna bine: eră mama soției cuconului Gavrilaş. În aceeași clipă cuconul Gavrilaş,

numai în jiletcă, aleargă afară; aplecară tabloul și-l duseră dincolo... Din ziua aceea n'au mai jucat. Supărarea, nopțile nedormite, poate o răceală căpătată în ziua ploioasă în care ieșise dezbrăcat afară, culcară pe nenorocosul boier în pat. A zăcut o săptămână și într'o dimineață, în odaia, în care altă dată licăreau mucerile luminărilor trecute, se innălțau flăcările gălbui ale făclilor de ceară de la colțurile divanului pe care cuconul Gavrilaş dormia cel mai liniștit somn. L-au îngropat într'o zi frumoasă, plină de soare și de miros de liliac. Se imprimăvără. M'am dus să-l văd. Eră întins într'un s'criu văpsit albastru, în mijlocul odăii goale. Când l-au scos în uliță, să-l puie în patașcă, nevasta lui a privit spre casa celuia ce-i sărăcise. Și ca și când ar fi zărit pe cineva, întinse brațele, și izbucni într'un strigăt desnădăjduit: „M'ați lăsat amândoi, amândoi.“

Cine dintre cei de față va fi înțeles rostul acestor cuvinte? Am întors capul, privind într'acolo; pe fereastra deschisă, ca printr'o ciudată întâmplare, se zăria, într'un colț, tabloul. Am lăsat să pornească mortul, apoi, pentru că nu eră nimeni, m'am apropiat. Am stat mult, și l-am putut vedea bine. Cu ochii întunecați, acoperiți parcă de pânza lacrimilor plecată, ca și când ar fi voit să se scoboare din ramă, cu fața albă, mai albă în bogăția părului negru, mama părea că jelește durerea adâncă a fetei ei. Mâna dreaptă strângea răzimătoarea jălului, iar ceialaltă, acum vedeam deslușit, ducea batista la ochi. Ce presimțire vremelnică va fi încremenit mâna tinerei femei de pe atunci în această mișcare de durere?...

* * *

Căpitanul se opri, duse mâna la ochi, și rămase așa câteva clipe.

— Parcă o văd încă, adăogă dânsul. Apoi, fără să mai spunem un cuvânt, fără să luăm dela cineva „seara-bună“, am plecat. În uliță, ni-am dat mâna și ne-am despărțit.

Em. Gârleanu.

PRELEGERI ECONOMICE

de

IOAN GROFȘOREAN

protopretor în comunitatea de avere.

Economia de casă.

VII.

Murarea carnei de porc se face așa: După ce tăiem (omorăm) porcii, mai nainte de ce am gusta din carne, să examinăm bine carnea, că nu cumva se află în carne mazăre (borsóka, Finnen) care este foarte periculoasă pentru sănătatea omului considerând, că dacă mâncăm, carne de porc, care suferă de astă boală, apoi atunci căpătăm limbrici în forma golondului, cari ne curmă viața mai timpuriu ori mai târziu, și apoi și până la moarte avem să suferim cumplite dureri de mațe și de stomac.

Mazărea la rămători se desvoltă așa, că porcii mănâncă escrementele (gunoiul) omului, în care află limbrici. La porcii, cari se nutresc în pădure cu jir și cu ghindă, și nu cu escrementele de om, nici-când nu găsim mazărea aceasta.

Dacă porcii suferă de boala aceasta gro-

zavă, îi cunoaștem pe aceea, că pelea dela nas și gură este mucoasă, li-se umflă grumazul, glasul îi răgușit și de multeori le pică părul de pe corp; iară sub limbă și în coada ochiului se văd de multeori și niște nodurile.

Mai sigur se poate constată ființa mazărei în carnea porcului. În mușchii, inima, în creierii mari, în splină, și în grumazi aflăm niște beșicuțe de mărimea unei mazere. În beșicuțele acestea se află embrionul limbriului în forma golondului.

Dacă carnea de porc o punem în stare crudă afară la aer să stee câteva minute, și apoi după aceea tragem cu cuțitul o breazdă în carne, ori în slănină, numai decât ne putem convinge despre aceea, că află-se mazăre în carne ori ba. Dacă în brazda făcută în carne se ivesc niște beșicuțe albe în forma mazărei, cari ies pe jumătate din carne afară, atunci să știm cu a bunăseamă, că porcul suferă de mazăre, și în cazul acesta trebuie numai decât să facem arătare la antistia comunală, care apoi dispune prin veterinarul comunei, ca carnea dimpreună cu slănină să se îngroape fără amânare.

Proprietarul porcului morbos de mazăre are drept în decurs de 8 zile să pretindă desdaunare completă dela vânzătorul porcului.

Tot așa de periculoasă pentru sănătatea omului sunt și trichinele, niște animale foarte mici și subțiri așa, încât nu le poți vedea în carne cu ochii liberi, ci singur și numai cu microscopul. Trichinele le găsim de rând în diafragmă, în limbă, în musculatura gâtului, a pântecelui și a spatelui.

După ce ne-am convins pe deplin, că în carnea de porc nu se află nici mazăre, nici trichine, atunci mai întâiu sărăm bine carnea și slănină, ce voim să o păstrăm preste vară, și apoi le așezăm una peste alta frumos într'un ciubăr mare, făcut anume pentru scopul acesta. Ciubărul — vasul — acesta trebuie să aibe în fund, ori jos la o lătura un cep în doagă, ca să putem străcură sărămura după plac.

După 8 zile turnăm preste carne în ciubăr cam 5 litre de apă rece pentru fiecare porc socotit.

Sărămura trebuie în fiecare zi pretocită, și când turnăm sărămura în ciubăr trebuie să grijim, ca să ajungă sărămura preste toată carnea.

Carnea cea mărunță, precum și slănină o ținem numai 2 săptămâni în sărămură, iar carnea cealaltă, precum este: șoncul ș. a. rămân în ciubăr 4 săptămâni; să înțelege de sine, că sărămura trebuie în toată ziua pretocită, și că nu este ertat să ținem carnea la căldură, ci la loc svântat și rece.

Când scoatem carnea și slănină din sărămură, o punem deloc să se afume în coș (camin), unde le ținem la fum până atunci, până când vedem, că carnea și slănină capătă o culoare gălbinie și frumoasă, și nu neagră și întunecoasă, pentrucă atunci carnea și slănină își perd toată dulceața și gustul bun.

Carnea și slănină să afumă de rând în 8 zile, când este fum îndestulitor.

Cârnații, cârtăboșii, sângereții și burta se pun de rând a 2-a zi pe coș, unde le ținem 2—3 zile, până se sbicesc deplin și capătă o culoare galbină.

(Va urma.)

No. 1012.

adm. 1908.

Înaltul ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică conform ordinațiunei sale din anul 1894 de sub Nrul 11.158, a ordonat internarea surdo-mușilor din comitatul Caraș-Severinului, în internatul surdo-mușilor din Temișioara.

Se atrage atențiunea tuturor părinților, cari au copii surdo-muși în etate de 7—10 ani, care voesc să-și interneze copiii în internatul surdo-mușilor din Temișioara, în care se primesc copiii fără considerare la gen, religione ori naționalitate, să-și înainteze direcțiunei institutului petițiile de primire, până la 15 Iulie 1908 st. n., căci petitiile inaintate mai târziu nu se vor lua în considerare.

La petiție trebuie alăturat:

- a) estrasul din matricula de botez;
- b) adevărea surdo-mușeniei copiilor cu un atestat medical;
- c) atestat de vaccinare;
- d) o adevărea dela autoritățile respective (în sate dela antistia com. în orașe dela primărie) asupra stării familiare și asupra averii, sau în caz că părinții nu au avere, atunci un atestat de neavere, și în acest caz toate documentele și petiția sunt scutite de timbre;

e) aci părinți s'au tutori cari voesc să plătească întreținerea trebuie să alătore o declarațiune referitor la plățirea regulată a taxelor, subscrisă de părinții sau tutori, și ridimată de atare autoritate.

Pentru adnezele de sub punct b și d, trebuie să se folosească numai de tipăriturile estradate gratuit de direcțiunea institutului surdo-mușilor.

Aceia cari solvesc taxe anuală de 200 cor. de odată sau pe jumătate, aceia sunt preferați.

Pentru copii lipsiți de avere se îngrijește institutul, dacă părinții amintesc în petiție, și dovedesc cu acte autentice în petiție, și dovedesc cu acte autentice nu sunt în stare să îngrijească de creșterea copilului.

Didactul anual este 40 cor., însă celor lipsiți de avere la cerere li se eartă.

Taxa pentru întreținere se poate plăti și lunar, ear didactul și la jumătate an. Despre îmbrăcăminte părinții sunt îndatorați a se îngriji.

Caransebes la 2 Mai 1908 st. n.

K. S. Bastius m. p.
primar subst.

44. număr.

1908 kig.

Arhivăsi hirdetmény.

A karánsebesi nyilvános jelleggel felruházott közkórházban szükségelendő:

- I. a) 24 drb. télipokróc
- b) 12 drb. nyári pokróc
- c) 18 drb. ágybetét (madrac)
- d) 36 drb. törölköző
- e) 48 drb. hosszú férfi ing
- f) 48 drb. párna áthuzat
- g) 12 drb. hosszú női nélküli ing
- h) 78 drb. lepedő
- i) 1 drb. futószőnyeg

k) kényszer zubbony

II. a) 1 drb. fürdőká

b) 1 drb. szélkemence (kesselhaus)

c) 2 drb. vizes kanná

d) 1 drb. szapuló kád

e) 1 drb. vizes kád

f) 2 drb. tüzhelylap

g) 2 drb. személapát

h) 1 drb. nagy mosó teknyő.

III. a) 150 méter ruhaszállító kötél szállítására ezennel árlejtést hirdetek és felhivom mindazokat a kik a fenti három csoportban körülirt szükségleteket szállítani óhajtják, hogy kellően felszerelt és 50—50 korona bánatpénzzel ellátott ajánlataikat külön külön folyó évi május hó 25-én délelőtt 11 óráig a város tanácsnál nyujtsák be.

Később vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok tekintetben nem fognak vétetni a városi tanács a szabad választás jogát magának fenntartja.

Karánsebes, 1908. évi május hó 6.

Bordán Octav,
polgármester.

5989/1908 szám.

Temesvári vásár-hirdetés

Az idei Temesvári Pünkösdi

Országos vásár

folyó évi május hó 28-ától június hó 1-éig bezárolag fog meg tartani.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 28-ától csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárrott, 1908. évi apr. hó 22-én

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány

1552—1908. kig. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Karánsebes rend. tanácsú városánál 1908. év második felében és 1909. évben szükséges nyomtatványok szállítására pályázatot hirdetek és pedig:

- 1) 0-ás alaku 1/1, 1/2 és 1/4 ives nyomtatvány megközelítőleg 50 féle, és szükséglet körülbelül 30.000 iv;
- 2) 5-ös alaku, megközelítőleg 20 féle, körülbelül 10.000 iv;

3) 8-as alakú, megközelítőleg 15 féle, körülbelül 10.000 iv.

4) 10-es alakú, megközelítőleg 10 féle, körülbelül 6000 iv;

5) 13-as alakú, megközelítőleg 10 féle, körülbelül 4000 iv, ajánlat az 1—5 tétel alattiakra külön-külön teendő a 3., 5. és 7. számú papirból 200 kor. azaz kétszáz korona bánatpénzzel és mintákkal ellátott ajánlatok, a melyekben az ár 200, 600 és 1000 ivenként külön kiteendő **1908. évi május hó 30-ig délelőtt 11 óráig** a városi tanácsnál adandó be, később érkező vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok tekintetbe nem fognak vétetni.

A városi tanács a szabad választás jogát magának fenntartja.

Karansebes, 1908. április 24-én.

Bordán Oktáv,
polgármester.

3907/1907. kig. szám.

Publicațiune.

Pe baza decisului reprezentanței orașului Caransebeș, No. XVIII—3907, escriu pentru facerea de 3 fântâni artezice în hotarul orașului pertractarea cu ofert închis pe 20 Mai 1908.

Reflectanții au a subșterne ofertele lor la mâna subscrisului primar până la 12 oare antemeridiane a amintitei zile, provăzute cu un vadiu de 5%, care va fi din partea aceleuia a cărui ofert se va acceptă în timp de 15 zile după provocare, să se întregească la 10%, căci oferte mai târziu încurgânde sau neinstruate recerut nu se vor luă în considerare.

Se observă, că pe baza celor observânde cu ocasiunea facerei fântânilor de sus, este prospect încă pentru facerea de mai 5 fântini pe seama orașului și mai multe pentru privați.

Caransebeș, la 29-lea Aprilie, 1908.

Octavian Bordan
primar.

200 coroane o mașină de scris

MIGNON

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit avantaju: Că ori și cine, fără a învăta, poate scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Construcțiuneacea mai simplă. Litere de oțel. Copiază și înmulțește. Intre categoric cu ori și care altă mașină mai scumpă. **Un an garanție.** Imposit de industria privelegiată.

A se comanda prin administrația Ziuariului nostru.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape dă administra-
ția acestui ziar.

Zilnic un câștig principal la Gaedicke

a devenit vorbă sburătoare, deoarece la loteria din urmă în decursul tragerii clasei

6 nu trecea nici o zi de tragere, în care

Cassa de schimb Gaedicke să nu fi putut anunța câte un câștig principal.

Succesele noastre de noroc sunt neajunse!

Probați-Va norocul la **Cassa de bancă Gaedicke** și veți avea succes sigur.

Pentru tragerea clasei I. la 21 și 23 Maiu a loteriei de clase XXII.

oferim losuri originale

Intregi

12.—

Jumătate

6.—

Pătrar

3.—

Optime

1.50

coroane.

CHEK POSTAL GRATIS ȘI FRANCO.

Zilnic
un câștig
principal
la
Gaedicke

Cassa de bancă Gaedicke

Budapesta

Kossuth Lajos-u. 11.

Zilnic
un câștig
principal
la
Gaedicke

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și pro-
specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON
63—01.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugos pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.
Trenul accelerat : la 5 oare 31 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.
Trenul personal : la 4 oare dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.

Din Lugos la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 32 m. dim.
Trenul accelerat : la 4 oare 50 min. p. m.
și 10 oare 29 minute seara.
Trenul de persoane : la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
51 m. p. m. și la 9 oare 47 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
mineca la 6 oare 32 m. dim.
Trenul accețerat : la 4 oare 50 m. p. m. și
la 10 oare 29 m. seara.
Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.
Trenul accelerat : la 5 oare 31 m. dim. și
la 10 oare 21 m. a. m.
Trenul de persoane : la 9 oare 45 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale ;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

**APĂ MINERALĂ PHOENIX
DIN BUZIĂȘ**

La suferințe de **intrece toate apele**
rărunchi și beșică.

NATURAL, PLĂCUTĂ ACRICIUNE (LIPSITĂ DE FIER)

Apă de masă extraordinar de recreatoare
Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Ca apă de cură are efect escelent la morhuri de rărunchi și beșică, catar cronic de rărunchi, formațiuni de piatră, precum și morhuri catarale de secrețiune.

Prospecte trimite la cerere administrația isovoarelor :

Direcțiunea băilor MUSCHONG în Buziasfördö.

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espedieaz
în toate stațiunile căilor ferate.

Întreprind clădiri noi : Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::